

Een Internationale Gebeurtenis op letterkundig gebied.

én Augustus was in de letterkundige wereld een belangrijke datum. Op dien dag n.l. verscheen in niet minder dan 12 talen tegelijk (de Hollandsche Vert. bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. te Leiden) het laatste werk van den grooten Engelschen schrijver Hall Caine, „The woman Thou gavest me”.

Dat een werk in 12 talen tegelijk verschijnt is zeker wel een feit van buitengewone beteekenis, en het geeft een afdoend bewijs voor de belangrijkheid van het werk. Hall Caine behandelt in dit boek dan ook een van de belangrijkste kwesties van heden, n.l. het groote vraagstuk van het Huwelijk en de Echtscheiding. Na een voorafgaande studie van ongeveer twee jaar over dit onderwerp, heeft hij zijn bevinding neergelegd in dit werk. Hij geeft daartoe de ware geschiedenis van het intieme leven van een vrouw, en behandelt achtereenvolgens: haar meisjesjaren, haar huwelijk, de wittebroodsweken, haar moederworden, haar geluk en ongeluk. Deze perioden zijn alle op boeiende wijze en met groot talent beschreven, en hij geeft in dit boek het bewijs, dat hij het meest samengestelde karakter, dat van een vrouw, prachtig weet te ontleden en weer te geven.

De uitkomsten die hij door zijn studie heeft verkregen zijn zeer belangrijk, en hij opent in dit boek een heel nieuw gezichtsveld op deze groote kwestie.

Hierbij geven wij een zeer zeldzaam portret van Hall Caine, en zullen, nu zijn naam op ieders lippen zweeft, een en ander van dezen, ongetwijfeld veel talent bezittenden schrijver, mededeelen. Hij werd geboren op 14 Mei 1853 in het stadje Runcorn. Zijn jongelingsjaren bracht hij door op het eiland Man, vanwaar hij later verhuisde naar Liverpool, waar hij bij een architect in de leer ging. Daardoor was hij op den dag niet in de gelegenheid om zijn letterkundige studies voort te zetten, en moest hij hoofdzakelijk 's avonds studeeren en zijn bijdragen gereed maken voor de verschillende bladen, waaraan hij medewerker was. Hij deed dit echter met zooveel ijver en succes dat hij zich al spoedig in de stad zijner inwoning eenigen naam als letterkundige gemaakt had.

Voor al van Shakespeare, zijn afgod, had hij een bijzondere studie gemaakt en de gemeenteraad van Liverpool noodigde hem uit eenige voorlezingen te houden over dezen schrijver. Hij hield deze voorlezingen in 1874, dus toen hij 21 jaar oud was, en iedereen prees het helder inzicht en diep indringen in de kunst van dezen grooten maar ook moeilijken schrijver. Voor Hall Caine waren deze avonden een waar succes; door den lof, die hem ten deel viel, zag hij zijn moeite en inspanning beloond.

Het bleek echter al spoedig, dat Liverpool voor den jongen letterkundige niet de aangewezen plaats was om vooruit te komen. Hij moest daarvoor in een grootere stad zijn, waar hij eerder in de gelegenheid zou zijn, vast medewerker te worden aan groote tijdschriften. Op aanraden van zijn vriend, Dante Gabriel Rosetti, verliet hij dan ook Liverpool, en vestigde zich te Londen, waar hij o.a. medewerker werd aan den „Liverpool Mercury”, het „Athenaeum”, en de „Academy”

In deze tijdschriften zagen verscheidene belangrijke

artikelen en verhalen van zijn hand het licht. Toen echter zijn beschermer Rosetti stierf, verhuisde hij spoedig daarop naar het eiland Wight, waar in 1883 zijn eerste roman „The Shadow of a crime” uitkwam. Hoewel dit boek zijn aanleg reeds deed zien, behaalde hij daarmede toch slechts een zeer matig succes. Drie jaar later gaf hij „A Son of Hagar” dat al een betere ontvangst te beurt viel. Het eerste werk van eenige beteekenis was echter „The Deemster”, dat hij in 1888 voor 't tooneel bewerkte, en dat door Wilson Barrett, op de planken gebracht werd onder den titel „Ben-Mij-Chree”.

Nu was zijn naam gemaakt en het gold slechts om

hij de verschillende wijzen van beoordeelen van de 19e eeuw behandelde in het werkje „Cobwebs of Criticism”

Uit erkentelijkheid tegenover Rosetti, gaf hij de biografische schets „Recollections of Rosetti”, terwijl zijn ethnografisch werkje „The little Manse nation”, dat zijn ontstaan te danken had aan een aantal voorlezingen gehouden in de „Royal Institution”, van weinig beteekenis was.

Zijn drama „Mahomet” mocht door een protest der Indische Mohammedanen niet worden opgevoerd; met zijn „The Prodigal Son” oogstte hij echter weer een enorm succes in, evenals met zijn „The White Prophet”, dat in 1911 verscheen en dat zijn laatste belangrijke

werk was voor de „The woman Thou gavest me.”

In al zijn werken heeft Hall Caine het bewijs geleverd te kunnen doordringen in de meest samengestelde menschelijke karakters, en deze haarfijn te kunnen ontleden en weergeven. Zijn karakterstudies getuigen dan ook alle van een buitengewone gave op dit gebied. Alle personen, die in zijn werken voorkomen zijn werkelijk menschen van vleesch en bloed, en niet enkel belichaamde gedachten.

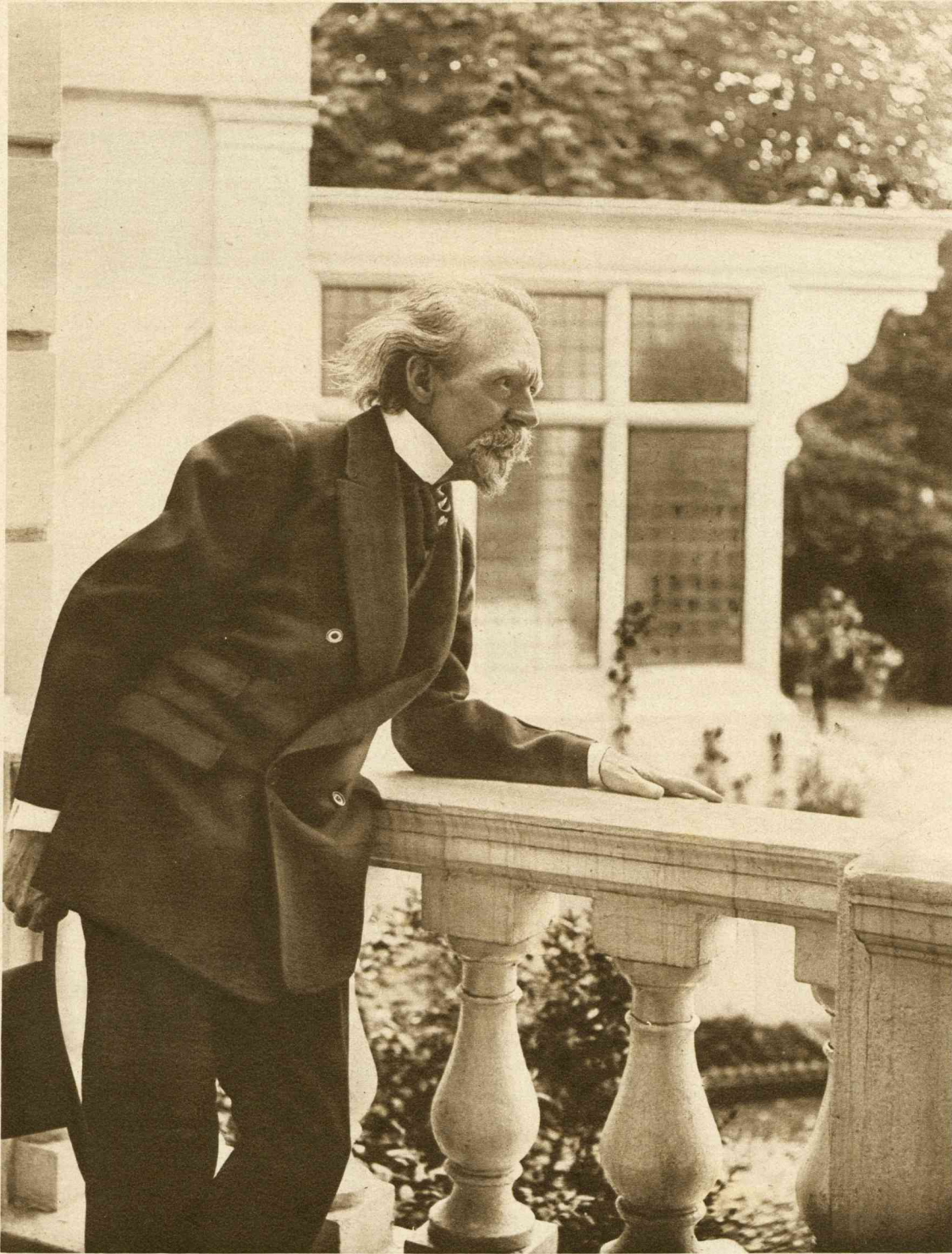
Wel schroomt hij niet, hun hartstochten en gebreken, waar hij dit noodig oordeelt, in een helder licht te plaatsen, waardoor bij sommige personen hun haten of liefhebberijen bijna bovennatuurlijk wordt. Maar hun innerlijk wezen blijft altijd menschelijk, en dat maakt hen zoo bijzonder boeiend, en maakt tevens, dat het ons geen moeite kost, met hen mede te leven, omdat toch altijd het algemeen-menschelijke op den voorgrond treedt, en heel hun handelwijze verklaart.

In het weergeven van toestanden of gebeurtenissen toont hij zich eveneens een meester. Wanneer hij een sombere of treurige gebeurtenis gaat weergeven dan klinken zijn woorden zwaar en dof; beschrijft hij daarentegen een feest of andere vroolijke gelegenheid dan zijn z'n woorden luchtig en helder. Daardoor weet hij direct bij zijn lezers de stemming te verwekken waarin hij hen brengen wil.

Zijn natuurschilderingen zijn eveneens machtig en grootsch, en verreweg in de meeste gevallen heeft Hall Caine uit eigen beschouwing geput, en de indrukken voor zijn natuurbeschrijvingen hoofdzakelijk opgedaan in IJsland, Marokko, Noorwegen, Gallicië, Rusland en Italië.

„The woman Thou gavest me” is het laatste werk van hem, dat rechtstreeks zal kunnen verschijnen, want hij heeft alle werk dat hij in roman- of novelleform in de volgende vijf jaar zal schrijven, verkocht aan een Uitgever te New-York, die het voor 100.000 dollars aangekocht heeft ter opname in zijn tijdschriften.

Op 't oogenblik woont Hall Caine op zijn landgoed Greeba Castle op Man.

„Hall Caine”

hem te behouden, en dit deed hij op schitterende wijze, want elk boek dat na dien tijd verscheen, overtrof het vorige. Zoo schreef hij o. a. nog „The Bondman. A new Saga” (1890). In dit boek behandelt hij een episode uit den opstand der bewoners van IJsland in het begin van de negentiende Eeuw. Verder „The Scape goat”, waarin hij op roerende wijze het lijden en de verdrukking der Joden in Marokko schildert. Het grootste succes behaalde hij echter met zijn „The Manxman, „The Christian” (1897) en „The eternal city” (1901). Deze laatste drie werken werden ook gedramatiseerd en beleefden verscheidene opvoeringen. Vooral in „The eternal City”. kwam zijn talent op schitterende wijze tot uiting.

In 1882 verscheen nog een door hem verzamelde bundel gedichten, „Sonnets of Three centuries”, terwijl

